

LADISLAV MŇAČKO

Čo vieme o živote autora?

.....
.....
.....
.....
.....

Do akej literatúry ho radili vo východnom bloku?

.....

TVORBA

- AKO CHUTÍ MOC – politický pamflet/román
- SMRŤ SA VOLÁ ENGELCHEN
- ONESKORENÉ REPORTÁŽE

Čo je pamflet?

Čo je satira?

AKO CHUTÍ MOC

- Román v ktorom autor využíva reportážno-groteskné rozprávanie formou retrospektív v ňom komp.
- Celý príbeh pozostáva zo spomienok prominentného fotografa Fran
- Východskouscénajesťátiny pohrebšťátnika – Vekkého muž a – bývalého Frankovho
- Z celého dda sa nedozvieme meno veľkého muža, názov štátu m
- Počas pohrebu stretáva ľudí, ktorí mali s jeho priateľom niečo spoločné – ich spoločnú priateľku neskôr jeho prvú manželku jeho politického soka Galoviča a in
- Vyvoláva v jeho mysli príhody z minulosti o tom ako sa mívajú správdok dotýkajúceho. Funkcionár sa z čestného odvážnehoveliť a partizánov na bezohľadného, nemravného a zbabelého vysokého predstaviteľa, ktorý robil všetko preto aby si udržal moc. Najprv nastáva jeho spoločenská smrť, o ktorú rozhodol Galovič a keď prišla tá časť, tak ešte jej príčinu dali známiť (z určení na lekárnu, l diagnóza nebda dost' dôstojn
- V diele sú časté vnútorné monó
- Ústrednou myšlienkou je autorovo presvedčenie o deštruktívnej povahe akejkoľvek totalitnej m
- Autor použil naturalistický jazyk čím dosiahol efekt reálno

Z diela:

Mŕtvy ležal na katafalku, potiahnutom čiernym súknom, obrátený nohami k vchodu do smútočnej siene. Mŕtvy ležal v spodnej časti čiernej, lesklým čínskym lakom natretej truhly. Veko truhly dočasne nahrádzal sklený príklop, aby lúčiaci sa zástupy mohli ešte raz, naposledy, vidieť tvár a postavu mŕtveho. Frankovi sa zdala truhla už akási známa.

Na chvíľu ho prepadla dosť nevhodná myšlienka, či to nie je tá istá truhla ako pri poslednej udalosti podobného významu. Ale to je vari priveľmi absurdné, truhlu vyrobili iste na mieru, zvlášť pre túto príležitosť. ... Mŕtvy bol v čiernom obleku. Na sebe mal snehobielu košeľu s tmavočervenou kravatou, na nohách špicaté lakované topánky. To už je veľmi dávno, čo ten mŕtvy chodieval zásadne iba v rozhalenke a vysmieval sa z Frankových bielych košiel a starostlivo uviazaných kravát. Nadával mu do meštiakov, neuznával kravatu... „Tak sa časy menia“ povzdychol si Frank. Nemyslel pritom len na kravatu.

...Boli časy, keď Frank robil svoju prácu s chuťou a so záujmom. Chcel byť kronikárom revolúcie, jej elánu a jej výťazstiev, zachytával jej mladú tvár, jej prudký pulz, chcel byť pri všetkom a bol pri všetkom. Bol všade, kde sa čosi zbehlo. Mal rád rušný život, plný drám a zvrátov, a chcel ho zachytiť v jeho neopakovateľnosti. Potom sa to zrazu nedalo. Nie hocikto a hocičo sa smelo uverejniť. Každý obrázok, ktorý tlačová kancelária vydala, musel prejsť schvalovacou komisiou. To ľudské muselo z práce kronikára nemilosrdne von. Kdeže, aby sa činiteľ usmieval! Má deravé zuby! Skúmali, či je ten a ten dostatočne v popredí pred ostatnými, menej významnými, či sa tvári dosť reprezentatívne a dosť dôstojne. Frank bol pri všetkom. Bol pri tom, keď sa zatvárali kláštory. Celý národ vedel, že kláštory obsadili robotnícke milície, prečo to neuverniť? Povedali mu, že by snímky mohla zneužiť reakčná cudzina. Frank si vtedy pomyslel: a čo, urobili sme azda niečo, za čo sa pred akoukoľvek cudzinou musíme hanbiť? ...

... Frank podišiel ku katafalku. Zadíval sa na tvár dávneho priateľa. Sám bol prekvapený, ako nič necíti. Nič, ani pohnutie, ani dojatie. Prítomnosť smrti vie človeka naladiť na mäkko, k zamysleniu, k piete. Frank necítil nič. Ani radosť, ani žiaľ, ani uspokojenie, ani znepokojenie. Odišiel, zomrel celkom ľahostajný človek. Ľahostajný Frankovi a ľahostajný všetkým. Žiaľ, pokiaľ tu bude, budú predstierať aj pohnutie, aj ľútosť, aj všetko ostatné. Napriek desaťtisícom, čo budú prechádzať okolo katafalku. Organizovaná rozlúčka. Organizovaný smútok. Organizovaný žiaľ.

Prišla vdova. Tí, čo jej stáli v ceste, odstúpili nabok. Vdova prišla spolu s otcom aj so sestrou mŕtveho. Podopieral ju jej brat, jej brat vyslanec. AJ hore na galérii museli vycítiť dramatickosť chvíle. Mihli sa tam hlavy dvoch hudobníkov a hudba chvíľu hrala neisto. „Je stále krásna, lasica...“ konštatoval Frank a iste nebol sám, všetci, najmä ženy, si ju s bezočivou zvedavosťou premeriavali. Nohy? Och! Perzián? Ach! Klobúk? Panebože! Aj Frank si ju dôkladne premeral. Nohy? Štíhle, vysoké, krásne tvarované. Kožuch? Z Moskvy. Klobúk? Z Viedne. Pavučinky, taška, rukavice? Z Viedne. Asi je včas povedali, že niet nádeje. Frank sa pristihol, že odhaľuje obrysy jej tela pod kožuchom.